

СИЛАБУС

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	
Спеціальність	
Спеціалізація(за наявності)	
Освітня програма	
Вид дисципліни	вибіркова
Рік підготовки, семестр	перший, перший
загальна кількість годин/кредитів	90/3
Мова викладання	українська

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІБ викладача	Крамченкова Віра Олександрівна
Кафедра	психології
Посада	професор
Науковий ступінь	д. психол.н.
Вчене звання	професор
Наукові профілі	https://scholar.google.com.ua/citations?user=3MBIDgkAAAAJ&hl – Посилання на GoogleScholar https://orcid.org/0000-0003-1179-8540 Посилання на orcid, https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217010468 - Посилання на Scopus, https://www.webofscience.com/wos/author/record/3439038 - Посилання на WOS; https://www.researchgate.net/profile/Vira-Kramchenkova
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	Харків, вул. Чернишевська, 60, к. 5
Контактна інформація викладача:	093-651-93-92 kramchenkova@ukr.net

2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни будується у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» і закріплена Програмою навчальної дисципліни.

Кожен викладач висуває здобувачам вищої освіти систему вимог, правил поведінки студентів на заняттях, взаємин із викладачем, іншими студентами. Вона включає такі базові вимоги:

- не пропускати лекції та семінарські заняття, про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь;
- регулярно переглядати лекційний і практичний матеріал;
- здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені терміни;
- системність і регулярність роботи здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою;
- обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях.

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 за всіма курсами протягом кожного семестру. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований.

Пререквізити навчальної дисципліни	–
------------------------------------	---

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення дисципліни	навчальної	Навчальна дисципліна «Психологія ефективної комунікації» уведена в блок вибіркового дисциплін навчального плану ХНПУ імені Г. С. Сковороди для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня. В ході вивчення дисципліни у здобувачів поглиблюються знання про механізми та закономірності комунікативних процесів та спілкування, психологічні особливості різних видів спілкування та феноменів соціальної взаємодії, формуються навички ефективного застосування
------------------------	------------	--

	основних стратегій взаємодій та особистісного впливу у комунікації різних видів. Аналіз психологічних проблем комунікації – ускладнене спілкування, порушення, бар'єри, дефекти спілкування, створює передумови для ефективної комунікації в проблемних ситуаціях, а включений до програми вивчення дисципліни, тренінг спілкування, сприяє підвищенню соціальної компетентності здобувачів.
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у майбутніх магістрів науково обґрунтованих, цілісних уявлень про генезу комунікації, її структуру, основні механізми та закономірності, подолання психологічних комунікативних утруднень та розвиток соціальної компетентності при вирішенні практичних завдань професійної діяльності та життя.
Завдання вивчення навчальної дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> ○ формування знань про категоріальний апарат сучасної психології комунікації, зміст та структуру спілкування, основні закономірності спілкування людей, види, рівні, функції спілкування, основні фактори порушення комунікації; ○ розвиток вміння точно орієнтуватись в ситуації взаємодії та свідомо застосовувати в практиці знання про сутність спілкування, встановлювати психологічний контакт в різних ситуаціях спілкування, ефективно будувати взаємовідношення в різних статусно-рольових позиціях, організувати сумісну діяльність людей ○ формування навичок аналізу комунікації, вміння створювати сприятливі соціально-психологічні умови взаємодії та володіти методами стимуляції ефективного спілкування; ○ оволодіння прийомами підвищення ефективності спілкування у різних ситуаціях, в тому числі в умовах утрудненого спілкування.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Сформовані компетентності	Загальні
	–
Програмні результати навчання	Спеціальні (фахові)
	–

5. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОБУТИХ НАВИЧОК

Вивчення дисципліни «Психологія ефективної комунікації» забезпечує фахову підготовку майбутніх психолого-педагогічних працівників, розвиває компетентність у питаннях професійного спілкування, застосовуючи індивідуальний підхід до вирішення проблем, шляхом використання комунікативної компетентності, навичок емпатії, рефлексії, атракції; використовуючи закономірності групової взаємодії ефективно організувати спільну діяльність, успішно адаптуватися у суспільство, будувати власну родину тощо.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи (лекція, дискусія, співбесіда, інструктаж тощо);
практичні методи (лабораторні та практичні заняття);
наочні методи (метод ілюстрацій і метод демонстрацій, спостережень);
робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату);
відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
самостійна робота (розв'язання задач, виконання завдань);
індивідуальна науково-дослідна робота (завдання) здобувачів вищої освіти;
інтерактивні.

7. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми/розділу дисципліни	Лекції	Семінарські/пр активні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Психологічний аналіз комунікації та спілкування	2/2	4/2	-	12/16

Тема 2. Психологічні особливості комунікації різних видів.	2/-	4/2	-	12/15
Тема 3. Феномен впливу у спілкуванні та сумісній діяльності.	2/-	4/2	-	12/15
Тема 4. Комунікативні порушення, спілкування в проблемних та конфліктних ситуаціях.	2/2	4/-	-	12/16
Тема 5. Ефективне спілкування. Тренінг спілкування, як засіб підвищення соціальної компетентності.	2/-	4/2	-	12/16

8. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методика оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації.

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
ФОРМА КОНТРОЛЮ		залік

Розподіл рейтингових балів за видами контролю

Назва виду діяльності та форми контролю	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за вид роботи
Робота на семінарсько-практичному занятті	5	8	40
Виконання завдань для самостійної роботи: - складання опорного конспекту за матеріалами теми, підготовка есе	5	5	25
Виконання і захист ІНДЗ	35	1	35
Максимальна кількість балів протягом семестру:			100

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Сгорова Т. Д. Ефективна комунікація: публічний виступ : навч. посіб. Київ: НАДУ, 2018. 164 с.

2. Психологія спілкування: навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. 2-ге вид., перероб. і допов. Х. : НФаУ, 2018, 140 с.
3. Трухін І.О. Соціальна психологія спілкування: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005., 336 с.
4. Філоненко М. М. Ф 48 Психологія спілкування. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008, 224 с.
5. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2007, 464 с.

Допоміжна

1. Абетка соціальних комунікацій : довідник / Укл. Г. В. Горбенко ; за наук. ред. Л. Г. Масімової. К. : Жнець, 2014. 152 с.
2. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Мовленнева комунікація: Підручник К. : Центр навчальної літератури, 2004, 254с.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: “Академія”, 2004. 344 с.
4. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / [В.М.Петрик, М.М.Присяжнюк, Л.Ф.Компанцева, Є.Д.Скулиш, О.Д.Бойко, В.В.Остроухов]; за заг. ред. Є.Д.Скулиша. 2-ге вид. К.: ЗАТ “ВПОЛ”, 2011. 248 с.
5. Холод О. Медіа й теорії соціальних комунікацій : монографія К.: ПВНЗ «Інститут реклами», 2017. 409 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
<http://www.pu.ac.kharkov.ua/> – Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;
<http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
<http://www.dnrb.gov.ua/> – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;
<http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г.Короленка;
<http://chitalka.info/psy.html> – Електронні підручники онлайн «Психологія»;
<http://www.Psylib.kiev.ua>
<http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України «У психолога».
<https://lms.hnpu.edu.ua/course/view.php?id=3468> - Посилання на електронний курс в системі Moodle
<http://hnpu.edu.ua/uk/division/kafedra-psyhologiyi> - сайт кафедри психології